

POVJERENSTVO ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

IZVJEŠĆE O RADU POVJERENSTVA ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

za razdoblje veljaca – listopad 2004.

Povjerenstvo za obrazovanje odraslih osnovano je Odlukom Vlade Republike Hrvatske, Klasa: 022-03/04-02/15, Urbroj: 5030108-04/1 od 18. veljace 2004. godine.

Povjerenstvo cine:

- doc. dr. sc. Dragan Primorac, ministar znanosti, obrazovanja i športa, predsjednik Povjerenstva;
- Damir Matkovic, predsjednik Hrvatske zajednice pucih otvorenih ucilista, clan;
- prof. dr. sc. Detlef Oppermann, direktor Saveza visokih narodnih škola Saarlanda, clan;
- prof. dr. sc. Anita Klapan, Filozofski fakultet Sveucilista u Rijeci, clan;
- Vitomir Begovic, predstojnik Ureda za socijalno partnerstvo u Republici Hrvatskoj, clan;
- Antun Palaric, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za upravu, clan;
- prof. dr. sc. Mirjana Polic Bobic, pomocnica ministra znanosti, obrazovanja i športa, clan,
- Nevenka Loncaric Jelacic, Zavod za školstvo Republike Hrvatske, clan.

Zadaca Povjerenstva je predlaganje mjera i aktivnosti za unaprjedenje djelatnosti obrazovanja odraslih, te izrada Nacrta prijedloga zakona o obrazovanju odraslih.

U razdoblju od veljace do rujna 2004. godine, Povjerenstvo je održalo niz sjednica i radnih sastanaka, usvojilo Poslovnik o radu i plan aktivnosti Povjerenstva za 2004. godinu s troškovnikom.

Sukladno Poslovniku o radu, Povjerenstvo djeluje pri Upravi za visoko školstvo Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i poslove koordinacije rada Povjerenstva obavlja prof. dr. sc. Juraj Božicevic, državni tajnik za visoko školstvo.

Poseban poticaj za rad Povjerenstva dala je **Medunarodna konferencija «Obrazovanje odraslih – na putu prema EU», održana u Zagrebu, 20. i 21. svibnja 2004. godine**, kao i Smjernice koje su iznijeli Predsjednik Vlade Republike

Hrvatske, dr. sc. Ivo Sanader, kao pokrovitelj, te ministar znanosti, obrazovanja i športa, doc. dr. sc. Dragan Primorac.

Konferenciju je organizirala Hrvatska zajednica puckih otvorenih ucilišta u suradnji s Europskom asocijacijom za obrazovanje odraslih, Savezom visokih narodnih škola Saarlanda i Institutom za međunarodnu suradnju Njemačkog saveza visokih narodnih škola. Na Konferenciji je sudjelovalo 108 predstavnika iz jedanaest zemalja (Albanije, Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Belgije, Hrvatske, Mađarske, Makedonije, Njemačke, Srbije i Crne Gore, Slovenije). Među sudionicima iz Hrvatske bili su predstavnici ministarstava, gradova i općina, puckih otvorenih ucilišta, osnovnih i srednjih škola, drugih ustanova za obrazovanje odraslih, sindikata, udruga poslodavaca, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, komora, nevladinih udruga i dr.

Važnost rada Povjerenstva, izrade Strategije i Zakona o obrazovanju odraslih kao nezaobilazne segmente razvoja hrvatskog društva u procesu prilagodbe EU i usvajanju suvremenih tehnologija, istaknula je gospođa Doris Pack, članica Europskog parlamenta i predsjednica Saveza visokih narodnih škola Saarlanda.

Na Konferenciji je podneseno još devet referata, šest gosti iz inozemstva i tri iz Hrvatske, odnosno četiri člana Povjerenstva. Održane su dvije radionice, jedan moderator bio je član Povjerenstva.

Nakon utvrđivanja činjeničnog stanja i procjene potreba, a prije izrade Nacrta zakona o obrazovanju odraslih, Povjerenstvo je pristupilo izradi **Prijedlog Strategije i Akcijskog plana obrazovanja odraslih**.

Prijedlog Strategije i Akcijskog plana obrazovanja odraslih temelji se na Programu Vlade Republike Hrvatske, prihvaća postojeću dobru pozitivnu praksu obrazovanja odraslih u Hrvatskoj. U izradi Prijedlog Strategije uključena su iskustva njemačkih visokih narodnih škola o kojima je Povjerenstvo izvijestio prof. dr. Detlef Oppermann.

Prilikom izrade Prijedloga Strategije, korišteni su važni međunarodni dokumenti o cjeloživotnom ucenju i obrazovanju odraslih:

- * Deklaracija V. CONFINTEA, UNESCO-ve Konferencije o obrazovanju odraslih, Hamburg 1997.
- * Dnevni red za budućnost, usvojen na V. CONFINTEA, Hamburg 1997.
- * Memorandum Vijeća Europe o cjeloživotnom ucenju, Bruxelles, 2000.
- * Deklaracija Svjetskog foruma o obrazovanju odraslih: «Obrazovanje za sve», Dakar, 2000.
- * Deklaracija UNESCO-ve Međunarodne konferencije: Poziv na akciju, Sofija, 2002.
- * Deklaracija ministara prosvjete i znanosti jugoistočne Europe, Skopje, 2003.

prijevod zakona o obrazovanju odraslih:

- * Saarlanda, SR Njemačka;
- * Sjeverne Rajne-Westphalie, SR Njemačka;
- * Mađarske;
- * Slovenije,

izbor suvremenih stručnih radova o obrazovanju odraslih:

Joachim Knoll: Obrazovanje odraslih i zakonodavstvo
Rita Süssmuth: Govor na UNESCO-voj Međunarodnoj Konferenciji u Sofiji
Jost Reischmann: Kako poučavati «kompetenciju»
Elke Gruber: Modernizacija pomoću fleksibilnosti daljnjeg obrazovanja
Njemački institut za obrazovanje odraslih: Obrazovanje, daljnje obrazovanje, kvaliteta
*Hans Georg Lößl: O integrativnom marketinškom konceptu bavarskih visokih
narodnih škola i njihovog pokrajinskog saveza*
Barbara Fabian: Obrazovno politički prioriteti od 1999. do 2005.

te sljedeći dokumenti:

- * izvod iz 55 preporuka za povećanje konkurentnost Hrvatske Nacionalnog vijeća za konkurentnost
- * Studija «Razvojni model puckog otvorenog učilišta», HZPOU, 2001.
- * tekst: Sustav obrazovanja odraslih u Hrvatskoj
- * Zaključci i preporuke nacionalne rasprave o Memorandumu Vijeća Europe o cjeloživotnom učenju, Split, 2000.
- * Zaključci VIII. Hrvatske andragoške akademije, Tuheljske Toplice, 2002.

Strategija se temelji na konceptu cjeloživotnog učenja i teži ostvarenju dva glavna cilja: trajnoj zapošljivosti i aktivnom građanstvu.

Ciljevi strategije su:

- razvitak partnerskog pristupa; utvrđivanje mjera za uskladenno djelovanje mjerodavnih ministarstava, socijalnih partnera i obrazovnih ustanova; izgradnja sustava obrazovanja/učenja odraslih u kontekstu cjeloživotnog učenja; stvaranje zakonskih i stručnih pretpostavki;
- utvrđivanje obrazovnih potreba – pojedinaca, organizacija, tržišta rada i šire društvene zajednice; pospješivanje integracije rada i učenja;
- osiguranje odgovarajućih resursa: financijskih, materijalnih, kadrovskih, stvaranje kulture učenja povećanjem obrazovnih mogućnosti, povećanjem broja odraslih učenika, stvaranje «organizacija koje uče» i «zajednica koje uče»; poticanje korištenja nove informacijske i komunikacijske tehnologije u cjeloživotnom učenju i obrazovanju; prilagodba odgojno-obrazovnog planiranja i programiranja, strategija i oblika poučavanja i učenja odraslih;
- uspostavljanje mehanizama procjene i osiguranja kvalitete, evaluacije i nadzora kako bi se osigurao trajan razvitak i unapređenje s ciljem ostvarenja izvrsnosti.

Strategijom se istice pravo na učenje svih građana kao jedno od temeljnih ljudskih prava, odgovornost države i društvene zajednice za stvaranje mogućnosti i uvjeta za učenje, te važnost povezivanja svih aktivnosti učenja (formalnog, neformalnog, informalnog) odnosno svih segmenata obrazovnog sustava.

Nakon usvajanja na sjednici Povjerenstva, Prijedlog Strategije i Akcijskog plana objavljen je na web-stranici Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, s pozivom za dostavu primjedbi i prijedloga.

O Prijedlogu Strategije i Akcijskog plana obrazovanja odraslih organizirano je nekoliko javnih rasprava. Na skupu povodom Svjetskog dana pismenosti, 8. rujna, sudjelovali su predstavnici područnih ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, predstavnici ureda državne uprave – odsjeka za prosvjetu, puckih otvorenih učilišta,

osnovnih i srednjih škola. Posebnu raspravu organizirala je Hrvatska zajednica puckih otvorenih ucilišta u Selcu, 23. rujna 2004. godine.

Rasprava o Prijedlog Strategije i Akcijskog plana obrazovanja odraslih organizirana je na sjednici Povjerenstva za zapošljavanje, obrazovanje i usklađivanje s tržištem rada Gospodarsko-socijalnog vijeća održanoj 4. listopada a potom i na sjednici Gospodarsko-socijalnog vijeća održanoj 13. listopada 2004. godine.

Povjerenstvo je s posebnom pozornošću pristupilo **Projektu Vlade «Za Hrvatsku pismenosti – put do poželjne budućnosti»**, kojim je Hrvatska prihvatila Rezoluciju Opće Skupštine OUN «Desetljeće pismenosti 2003. – 2012.» Cilj je Projekta smanjiti nepismenost, odnosno osigurati uvjete da što veći broj stanovnika Hrvatske starijih od 15 godina koji nemaju završenu osnovnu školu odnosno nikada nisu upisali osnovnu školu, njih 21,75%, uz pomoć države završe osnovnu školu i program osposobljavanja za jednostavna zanimanja. Nakon analize provedbe Projekta u 2003. godini, Povjerenstvo je prihvatilo akcijski plan provedbe projekta u 2004. godini, koji posebno sadrži:

- promidžbu Projekta;
- edukaciju nastavnika – realizatora Projekta;
- izradu udžbeničke i druge nastavne literature;
- izradu novoga nastavnog plana i programa osnovnog obrazovanja odraslih.

U svrhu promidžbe Projekta pripremljen je televizijski i radijski spot te letak s ciljem informiranja što većeg broja građana. Priredena je brošura s cjelovitim sadržajem Projekta, namijenjena svim potencijalnim partnerima u realizaciji Projekta: uredima državne uprave – odsjecima za prosvjetu, područnim uredima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, centrima za socijalnu skrb, udrugama poslodavaca i sindikatima, pucim otvorenim ucilištima, osnovnim školama.

Na prijedlog Povjerenstva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa povodom Međunarodnog dana pismenosti, organiziralo je skup **«Cjeloživotno ucenje za sve» u Splitu, 8. rujna 2004. godine**. Na skupu je sudjelovalo 98 sudionika: predstavnici područnih ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na celu s v. d. ravnateljicom, gospodom Zrinkom Blažević, predstavnici ureda državne uprave – odsjeka za prosvjetu, pucim otvorenih ucilišta, osnovnih škola, drugih ustanova za obrazovanje odraslih, Zavoda za školstvo Republike Hrvatske, Ureda za socijalno partnerstvo Vlade Republike Hrvatske.

Ministar znanosti, obrazovanja i športa, doc. dr. sc. Dragan Primorac i predsjednik Hrvatske zajednice pucim otvorenih ucilišta, Damir Matković, predstavili su Prijedlog Strategije i Akcijskog plana obrazovanja odraslih i Projekt «Za Hrvatsku pismenosti – put do poželjne budućnosti», te promovirali TV spot.

Predsjednik Povjerenstva za obrazovanje odraslih
Ministar znanosti, obrazovanja i športa

Doc. dr. sc. Dragan Primorac